

**FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID
van de Universiteit Leiden**

VERSLAG

van de openbare vergadering van het faculteitsbestuur met de faculteitsraad van

29 augustus 2019

Behoudens goedkeuring van de raad

Aanwezig:

Van de faculteitsraad:

Namens de CSL-fractie:

dhr. W.T. Honing, dhr. B. Belder;

Namens de LVS-fractie:

dhr. M. Liedekerken, dhr. T. van Bourgondiën;

Namens fractie ONS Leiden:

dhr. T.H.W. Korvinus, mw. C.J.L. Boissevain;

Namens de Onafhankelijken:

drs. A. Koning, mr. drs. M.T. Beumers,;

Namens de PP-fractie:

mr. G.J.A. Geertjes, mr. dr. E.S. Daalder.

Van het faculteitsbestuur:

Mw. prof. dr. J.P. van der Leun (voorzitter), prof. dr. mr. T. Liefwaard, dhr. D.H.J.H. Hoitink, mw. J.C.A. Rozenboom (assessor)

Van het faculteitsbureau:

Mw. drs. H. Houweling (griffier), mw. V.C. Versluis-Blankestijn (notulist); Mw. dr. A.G. Korevaar (afd. Onderwijsbeleid).

Van het College van Bestuur:

Prof. mr. C.J.J.M. Stolker (rector magnificus/ voorzitter College van Bestuur)

Afwezig:

Namens de Onafhankelijken:

mr. dr. B.C. Labuschagne;

Namens de PP-fractie:

mw. C.G.M. van Loon-van der Tol;

Namens de fractie ONS Leiden

mw. A. van Zuijlen.

Van het faculteitsbestuur:

mw. prof. dr. L.J. van den Herik

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering om 10.02 uur en heet allen welkom.

5 **2. Verslag van de vergadering van 1 juli 2019**

Naar aanleiding van pagina 1, regel 39 (audio opnames) wil de fractie ONS Leiden opmerken dat er wordt gesproken over een komende vergadering, de fractie wil graag weten of er al zicht is wanneer dit zou zijn. Dhr. Liefwaard geeft aan dat eerst de test moet worden afgewacht en zou dan graag met een concreet voorstel komen over het opnemen. De urgentie is duidelijk, het streven is om dit in het najaar van 2019 te doen.

10 Zowel het openbare verslag, als het vertrouwelijke deel van bovengenoemde vergadering wordt, zonder wijzigingen, vastgesteld.

3. Aanmelding punten voor de rondvraag

De fractie Onafhankelijken meldt een punt aan voor de rondvraag.

15 **4. Onderwijs**

- *Ter consultatie*

a. Kwaliteitsafspraken onderwijs – panelgesprekken

Dhr. Liefwaard geeft aan dat dit een eerste verslag is van de panelgesprekken en dat er ook weergave gegeven wordt van de inhoud van de opbrengst. Dat geeft aanleiding om van gedachten te wisselen over de indruk van de Faculteitsraad over de inhoud en daarnaast ook over het proces en het vervolg hiervan. Het vervolg is in ieder geval een tweede stap in de eerste ronde van de panelgesprekken. Dhr. Liefwaard benadrukt dat dit een onderdeel is van de monitoring van de kwaliteitsafspraken en dat er nog meerdere instrumenten zijn voor deze monitoring: de programma-evaluatie (vergelijkbaar met de exit-enquête) en de reguliere verslaglegging van de opleidingsjaarverslagen. De programma-evaluatie is ook verbonden met de universitaire afspraken rondom de kwaliteitsafspraken. Het idee is dat deze instrumenten samen een goed beeld geven van hoe het gaat met de kwaliteitsafspraken en de implementatie daarvan. Wat betreft de panelgesprekken loopt de faculteit vooruit op de plannen van SAZ/ Bestuursbureau, vanaf september zal er begonnen worden met de tweede ronde welke ook universitair gezien andere faculteiten zullen oppakken. De assessor geeft aan de komende periode in eerste instantie de selectie via het Onderwijsinformatiecentrum (OIC) te doen en mochten er dan niet genoeg studenten zich aanmelden dan kan altijd nog de manier van KU Leuven gebruikt worden door studenten aan te aanspreken middels de opleidingsdirecteuren. Mw. Korevaar vult aan dat onze faculteit echt voorop loopt en een grote invloed heeft op het format dat de universiteit aan het ontwikkelen is, welke veel kenmerken heeft van de wijze waarop de faculteit het nu al doet. De fractie ONS Leiden is blij te horen dat de faculteit vooruitloopt. Wat betreft de antwoorden van de studenten in de panelgesprekken lijken de antwoorden alle kanten op te gaan en ziet de fractie deze reacties ook terug bij de vakevaluaties. De fractie Onafhankelijken geeft aan dat de verslaglegging wel heel veel punten geeft die voor een deel wellicht ook uit de evaluaties gehaald kunnen worden. Een algemeen beeld van wat er uit de gesprekken naar voren is gekomen wordt gemist en ook enige diepgang. De fractie zou graag zien dat het meer als kwalitatief onderzoek gebruikt wordt. De assessor begrijpt de punten van de fractie maar geeft aan dat er dan een afweging

gemaakt moet worden. Er is nu bewust voor gekozen om de verslaglegging direct tijdens het gesprek te doen zodat de studenten konden meekijken op het scherm. Enerzijds is dit goed maar anderzijds beperkt dit de verslaglegger om heel uitgebreid te notuleren (diepgang) en soms om nuances aan te brengen. Deze punten worden nu wel gemist in de verslaglegging. Dan zou er over nagedacht moeten worden om de verslaglegging anders te doen. Dhr. Liefwaard vraagt zich af of er ter plekke door de gespreksleiders naast de samenvatting ook een conclusie gevormd moet worden. Mw. Korevaar geeft aan dat de verslaglegging een lastig punt was in de voorbereiding van de panelgesprekken. Het was de bedoeling om een letterlijk verslag weer te geven zodat de gespreksmensen die er zitten kunnen zien wat er uit het gesprek is gekomen. Uit de input van de Faculteitsraad blijkt dat een analyse over de verslaglegging heen moet, voordat het naar de volgende gremia gaat. De fractie ONS Leiden geeft aan dat de analyse/ conclusie inderdaad een goed idee is maar dan met alle aanwezigen bij het panelgesprek zodat er een gehele analyse gemaakt wordt. Mw. Korevaar geeft aan dat dit een goed idee is maar dan moeten de gespreksleiders heel scherp zijn in de vragen die gesteld moeten worden, de antwoorden en hoeveel ruimte er gegeven wordt voor discussie. De assessor geeft aan dat de studenten erg enthousiast waren en graag hun input wilden geven maar daar wel in uitweidden. Voor de gespreksleiders is het dan lastig om in te kaderen omdat het geven van ruimte voor discussie ook belangrijk is. Het is lastig om hier een balans in te vinden. Mw. Korevaar geeft aan dat de gespreksleiders aangaven dat de diepte van de gesprekken goed was, het is nu zaak om op zoek te gaan naar het onderzoeksmatige waardoor er goed gerapporteerd kan worden. Hier moet wellicht meer deskundigheid in gezocht worden om dit goed te krijgen bij een panelgesprek. De LVS-fractie mist in de lijst van punten de prioritering en geeft aan om tijdens het panelgesprek de conclusie te bespreken en tevens de prioritering. De fractie Onafhankelijken wil nog aangeven dat de vragen enigszins leidend zijn. Er wordt bijvoorbeeld geïmpliceerd bij studenten dat ze worden geactiveerd terwijl ze dit wellicht niet zo ervaren. Misschien helpt het om focus aan te brengen in die vragen die inderdaad heel breed zijn en hier subvragen bij te stellen die heel specifiek zijn over bepaalde onderwerpen. De assessor antwoordt dat deze vragen zijn besproken met de trainer van het ICLON die aangaf het gesprek open te laten door niet te sturen en geen subvragen te stellen. Tijdens de panelgesprekken kwam naar voren dat het stellen van subvragen wel nodig lijkt en ondersteund het idee van mw. Korevaar om hier met een expert naar te kijken. Mw. Korevaar geeft aan dat dit uitgebreid is geëvalueerd met de studenten. De studenten gaven aan het een fijn gesprek te hebben gevonden dat heel open was. Er was dus wel veel gesprek maar hier kan wel nog verder naar gekeken worden. De PP-fractie wil aansluiten bij de opmerking van de fractie Onafhankelijken over het stellen van subvragen. Het voordeel hiervan is dat de verslaglegging ook overzichtelijker wordt. Dhr. Liefwaard is blij met deze nuttige tips en wil graag kijken naar het verbinden van de verschillende meetinstrumenten. Bij de vakevaluaties liggen bij bepaalde opleidingen de responsie erg laag, waardoor het als kwantitatief instrument een kwetsbaar instrument is. Wat dat betreft is het goed om punten terug te zien komen bij de diverse meetinstrumenten. De voorzitter dankt de Faculteitsraad en sluit dit agendapunt.

- *Ter consultatie*

- b. Kwaliteitsafspraken onderwijs – stand van zaken**

Dhr. Liefwaard geeft aan dat dit een belangrijk punt is. De faculteit wil ernaartoe dat deze verslaglegging verbonden wordt met de opleidingsjaarverslagen en de cyclus daaromheen. Daar moet het een plek krijgen en op die manier kan de Faculteitsraad goed geïnformeerd blijven. In deze update is te zien dat op een aantal punten de kwaliteitsmiddelen zijn doorvertaald zoals ook is afgesproken. Zichtbaar is dat er op bepaalde dossiers hard wordt gewerkt (bijv. docentontwikkeling) en dat op het thema 'Student4Student' nog geen progressie geboekt is maar dat dit de volledige aandacht heeft om verder te brengen. De fractie ONS Leiden geeft aan dat het doel van dit stuk niet helemaal duidelijk is omdat een aantal dingen nog niet geconcretiseerd zijn. Dhr. Liefwaard antwoordt dat de faculteit de Faculteitsraad graag voortdurend op de hoogte houdt zoals ook is afgesproken, vandaar deze rapportage/ update. Mw. Korevaar voegt toe dat de website naar alle waarschijnlijkheid begin volgende week live zal gaan. De PP-fractie wil graag als suggestie meegeven om bij een dergelijk overzicht te vermelden wie er bij betrokken zijn. De LVS-fractie ziet in dit overzicht niet het aanbrengen van audio-opnames in werkgroepzalen welke wel zijn besproken in het kader van de kwaliteitsafspraken. De fractie verneemt graag hoe het met deze plannen staat. Dhr. Hoitink antwoordt dat de opnamefaciliteiten getest zijn op een andere locatie, dit was een succesvolle test. Op korte termijn zullen er in het KOG twee werkgroepzalen ingericht worden met apparatuur om te testen of het ook werkt in dit gebouw. Zo moet er bijvoorbeeld gekeken worden of het noodzakelijk is om een microfoon uit het plafond te laten zakken zodat de opnames van goede kwaliteit zijn. Ervanuit gaande dat dit technisch allemaal mogelijk is, komt dan de vraag hoe dit daadwerkelijk ingezet gaat worden: wordt alles opgenomen of alleen delen van colleges. Hier zal de faculteit met de Faculteitsraad over in gesprek gaan. De fractie ONS Leiden heeft nog een vraag over de Law Skills website, wordt dit na afsluiting van de LLP geëvalueerd? Mw. Korevaar antwoordt dat dit zeker gedaan zal worden en zal ook gerapporteerd worden aan de Faculteitsraad. Het is een dynamisch geheel dus het blijft in ontwikkeling. Dit blijft in de evaluatie. De voorzitter geeft aan de suggestie van de PP-fractie mee te nemen en sluit het agendapunt.

- *Ter informatie*

- c. Evaluatie herziening bachelorcurriculum**

Dhr. Liefwaard geeft aan dat het faculteitsbestuur heeft vastgesteld dat het een positieve evaluatie was en dat dit uitgedragen moet worden. Er zijn ook wat lessen die getrokken kunnen worden deze staan ook in de evaluatie en zullen ter harte worden genomen. Hier kan tevreden op worden teruggekeken. Mw. Korevaar voegt toe heel blij te zijn dit voor de studenten te hebben kunnen leveren, verslagleggen en dat dit uitgebreide onderzoek is gedaan. Mw. Korevaar geeft aan de Faculteitsraad mee ook goed te kijken naar de opdracht die onder andere gegeven wordt aan de opleidingsdirecteur Rechtsgeleerdheid en de werkgroep Herinschrijvingsrendement waar dit rapport natuurlijk ook in meegenomen wordt. De PP-fractie wil graag een vraag stellen over de memo. Hierin staat dat er onder andere wordt aanbevolen om de studievoortgangsgegevens van studenten nader te analyseren, om te kunnen inschatten welke maatregelen voor welke groep effect zou kunnen hebben. De fractie vraagt zich af of hier al gedachten over zijn, hoe men dit wil en geeft aan dat de studieadviseurs hier graag van op de hoogte blijven en eventueel bij betrokken worden. Dhr. Liefwaard geeft aan dat dit direct is verbonden met de werkgroep Herinschrijvingsrendement. Eén van de belangrijkste doelstellingen van deze werkgroep is om goed grip te krijgen op die verschillende groepen studenten en daarmee hangt ook samen wat voor inzet er gepleegd moet worden op de verschillende groepen en wat daarvan verwacht kan worden. Er is reeds een studieadviseur benaderd om in deze werkgroep plaats te nemen zodat dit meteen met elkaar verbonden kan worden. Dan kan er samen met het Bestuursbureau zoveel mogelijk gegevens naar boven gehaald worden. De fractie Onafhankelijken wil graag weten in hoeverre deze informatie ook met afdelingen kan worden gedeeld. De master Civiel Recht is een vrij grote en open master en het is bekend dat er spookstudenten zijn (studenten die wel ingeschreven staan maar al heel lang geen scriptie hebben geschreven). Het zou veel opleidingen helpen als deze gegevens er zijn. Dhr. Liefwaard geeft aan te begrijpen dat deze belangstelling en behoefte er is. Het herinschrijvingsrendement gaat vooral over de bachelorfase maar wellicht dat dit meegenomen kan worden in de inventarisatie van wat er nu beschikbaar is en gevonden kan worden. Het is wel de vraag in hoeverre dat met een afdeling gedeeld kan worden in het kader van de privacy

van de studenten. Wellicht dat er in de opdracht voor de werkgroep duidelijk gemaakt kan worden dat er vanuit de masteropleidingen hier ook belangstelling voor is. De voorzitter dankt de Faculteitsraad voor de input en sluit het agendapunt.

- *Ter informatie*

d. Terugkoppeling bezoek visitatiecommissie MA Law & Society

Dhr. Liefwaard geeft aan dat het bezoek van de visitatiecommissie bijzonder goed is verlopen, het gesprek met de commissie was erg positief. Het is een uitstekend bezoek geweest en een positieve accreditatie wat betekent dat de opleiding kan starten in 2020-2021 (september 2020). Dit betekent dat er zo snel mogelijk uitgedragen moet worden dat deze opleiding er komt. Een paar punten die genoemd kunnen worden uit het conceptrapport is het curriculum, aantrekkelijk door de samenwerking van meerdere partners, de hele sterke overtuigende verbinding tussen het programma en de onderzoeksgroep met een internationale reputatie en de uitdrukkelijke waardering voor de examencommissie en ook voor de kwaliteit die daar gewaarborgd is. De voorzitter geeft aan dat de faculteitsraad eerder ook al positief heeft gereageerd op deze master en dat het mooi is dat dit nu tot stand is gekomen. De voorzitter dankt mw. Korevaar voor haar komst.

5. Onderzoek

- *Ter informatie*

a. Sectorplan Rechtsgeleerdheid

De voorzitter neemt dit waar voor mw. Van den Herik. Het gaat hierbij om de extra middelen die zijn toegekend vanuit het ministerie OCW, het gaat hierbij om een bedrag van € 600.000,-. Dit zijn extra eerste geldstroommiddelen waar plannen tegenover staan: Empirical Legal Studies en Conflictoplossende Instituties. Deze gelden zijn aan alle rechtenfaculteiten toegekend, hier zijn ook gezamenlijke punten voor beloofd, zoals bijvoorbeeld het terugdringen van de uitloop van promotietrajecten, het zelf opleiden van staf en diversiteit. Er is dus een intern deel en een extern deel. Het externe deel wordt gemonitord via de Raad van Decanen en vanaf 1 september a.s. is de decaan zelf voorzitter van deze raad. Er zullen stappen gezet moeten gaan worden zowel met de andere rechtenfaculteiten als binnen de faculteit. Het is ook belangrijk dat deze middelen snel worden uitgeven en de faculteit zal dan ook zo spoedig mogelijk een actieplan aan de Faculteitsraad voorleggen, waarbij transparant gemaakt wordt wat er moet gebeuren, hoe dit aan te pakken maar ook wanneer. De voorzitter geeft aan dat er enorm op wordt toezien, het is de eerste keer dat dit instrument op deze manier wordt ingezet buiten de Bètawetenschappen. Er wordt veel meegegeven en dit moet lukken dus er zit een bepaalde druk op. De instructies die vanuit het ministerie OCW zijn meegegeven zijn ook behoorlijk stevig, dus het is ook belangrijk dat de faculteit hier goed mee omgaat. De PP-fractie wil graag weten of de aio's die met deze gelden gefinancierd gaan worden ook daadwerkelijk binnen vier jaar klaar moeten zijn. De voorzitter geeft aan dat de rechtenfaculteiten beloofd hebben in zijn algemeenheid de uitloop van promotietrajecten terug te dringen. Dus hierop zal worden toegezien, de faculteit heeft zelf gezegd dat het in elk geval belangrijk is dat de aio's die binnen deze projecten zitten dat die in vier jaar klaar zijn. Maar het is niet zo dat indien dit niet lukt dat er dan gelijk consequenties vanuit het ministerie aan verbonden zitten. Over de gehele linie moet er getoond worden dat er stappen gezet worden. Uiteraard kan er altijd wat gebeuren en het is goed om dit streven te hebben. De LVS-fractie wil graag weten of het al bekend is op welke termijn en met welke frequentie dit gecontroleerd gaat worden en hierop toegezien gaat worden? De voorzitter antwoordt dat de formele toetsmomenten na drie jaar en zes jaar zijn. Na drie jaar wordt beslist of er drie jaar bij komen, indien het na zes jaar nog steeds op orde is dan worden het structurele gelden. En verder zal dit bij de Raad van Decanen iedere keer terugkomen. De faculteit is erg blij met deze versterking van onze onderzoekscapaciteit. De voorzitter sluit hiermee het agendapunt.

- *Ter informatie*

b. Terugkoppeling Midterm Review onderzoek d.d. 28 juni jl.

De voorzitter geeft aan dat dit eerder al besproken is en dat de feedback die is ontvangen, van vele kanten, heel positief is geweest. De faculteit heeft zojuist het conceptrapport ontvangen en daar mag binnen een aantal dagen feitelijke onjuistheden uitgehaald worden. De eerste indruk van de voorzitter is dat de faculteit hier goed mee verder kan en dat het goed heeft gewerkt. De commissie vond het een inspirerende dag waarbij zij een goed beeld hebben gekregen van wat er hier aan onderzoek gebeurt. Verder zal hier nog een bestuurlijke reactie op komen en zal er gekeken worden hoe de faculteit hier zijn voordeel mee kan doen de komende jaren, tot aan de echte onderzoeksvisitatie. Er zijn verder geen vragen of opmerkingen, de voorzitter sluit hiermee het agendapunt.

6. Organisatie

Organisatie

- *Ter besluitvorming*

a. Voorgenomen besluit herziening faculteitsreglement versie sept. 2019

De voorzitter meldt dat er een aantal punten zijn aangepast in het faculteitsreglement, dit is een eerste stap. In een volgende vergadering zal de faculteit met nog een paar punten komen die nu nog niet doorgevoerd konden worden. Daarna zal het herziene faculteitsreglement doorgestuurd worden naar het College van Bestuur. Deze wijzigingen zijn ook besproken met de wetenschappelijke directeuren, zij hebben aangegeven meer helderheid te willen over de opleidingsdirecteur van de advanced masters (artikel 19 en artikel 24).

Twee afdelingen hebben een verzoek ingediend tot aanpassing van hun naam: E- Law Centrum voor Recht en Digitale Technologie en de Engelse benaming van de afdeling Bedrijfswetenschappen: Department of Business Studies.

De fractie Onafhankelijken vraagt naar aanleiding van de wijziging van artikel 9 (een wetenschappelijk directeur wordt benoemd door het faculteitsbestuur en de afdelingsvoorzitters), hoe deze procedure voorheen was. De voorzitter geeft aan dat deze wijziging een vastlegging is van de praktijk. Deze procedure wordt al zo gedaan maar was niet vastgelegd. De afdelingsvoorzitters/- hoofden hebben om deze vastlegging gevraagd, zodoende deze aanpassing. De fractie Onafhankelijken wil graag een opmerking maken over de wijziging in artikel 34, dit artikel gaat over de promovendi-decaan die ook als vertrouwenspersoon kan optreden. De fractie is blij met de toevoeging dat het ook mogelijk is om naar een extern vertrouwenspersoon te gaan. De Faculteitsraad gaat akkoord met deze wijzigingen, de voorzitter sluit dit agendapunt.

- *Ter besluitvorming*

190 **b. Voorgenomen besluit benoemingen leden facultaire gremia – vertrouwelijk**

De voorzitter vraagt aan de leden van de Faculteitsraad of zij akkoord zijn met de benoemingen van de leden van de facultaire gremia. De Faculteitsraad is akkoord.

- *Ter besluitvorming*

195 **c. Vanuit de Faculteitsraad – wijziging reglement van orde**

De Faculteitsraad neemt een besluit over de wijziging van het reglement van orde. De voorzitter geeft het woord aan mw. Boissevain (plaatsvervangend voorzitter Faculteitsraad). Mw. Boissevain geeft aan dat zij op verzoek van de assessor het afgelopen jaar zoveel mogelijk de vergaderingen van de gezamenlijke Opleidingscommissies (OLC's) heeft bijgewoond. Dit is als erg nuttig ervaren door de uitwisseling van informatie en de samenwerking tussen de OLC's en de Faculteitsraad. Vandaar deze wijziging in het reglement van orde om de plaatsvervangende voorzitter van de Faculteitsraad als toehoorder aan te laten schuiven bij de gezamenlijke OLC's, om deze verdere samenwerking te waarborgen. Dhr. Liefwaard geeft aan deze verbinding een heel goed idee te vinden. De assessor geeft de complimenten over de samenwerking van het afgelopen jaar en geeft aan dat ook in het OLC-reglement opgenomen kan worden dat de plaatsvervangend voorzitter van de Faculteitsraad toehoorder is bij de gezamenlijke OLC. Wellicht dat de vice- voorzitter van de gezamenlijke OLC toehoorder kan zijn bij de faculteitsraad. Mw. Boissevain antwoordt hierop dat dit is aangegeven bij de afdeling Onderwijsbeleid. De Faculteitsraad stemt in met deze wijziging in het reglement van orde.

- *Ter besluitvorming*

Financiën

210 **d. Voorgenomen besluit meerjarenbegroting 2020 e.v.**

Dhr. Hoi tink geeft aan dat de verwachting is dat de faculteit de komende jaren rond de nullijn zal uitkomen. Aan de ene kant is dat het best denkbare resultaat: overschotten zijn slecht uitlegbaar, tekorten zijn niet erg maar moeten niet structureel zijn. In het verlengde daarvan zijn er wel een aantal aandachtspunten en een aantal aanpassingen ten opzichte van de begroting van vorig jaar. Ten opzichte van onderzoek zijn de stimuleringsgelden toegevoegd en zoals eerder al aangegeven de middelen in het kader van de sectorplannen. Wat nog niet in de begroting staat, zijn de baten en de lasten die te maken hebben met de nieuwe master Law & Society die in september van start gaat. Dit omdat formeel de goedkeuring van de accreditatie afgewacht moest worden. Dit zal de eerste wijziging in het komende najaar zijn in de begroting.

De instroom aan studenten (zowel bachelor, master als Advanced Masters programma's) is heel goed. Dat betekent ook dat de kwaliteitsmiddelen toe zullen nemen. Heel concreet betekent dit, dat in het najaar van 2019 gesproken kan worden over het besteden van €100.000,- voor het komende jaar (mits passend bij de thema's van de kwaliteitsmiddelen), het jaar daarna €600.000,- vrij besteedbaar en het jaar daarna €1,200.000,-. Als deze middelen niet ingezet worden dan zijn deze middelen weg, ze mogen niet meegenomen worden naar het volgende jaar. Indien gekeken wordt naar de derde geldstroom dan is de faculteit heel succesvol. Wat onderscheidend is voor onze faculteit binnen de universitaire gemeenschap, zijn de baten uit het postacademische onderwijs en commercieel onderwijs, dit levert een groot resultaat op in de derde geldstroom. En dat geldt meer in het bijzonder voor de Advanced Master programma's. Alle Advanced Masters programma's laten zien dat de instroom zeer hoog is in de volle breedte.

In de toekomst is er nog wel onzekerheid in de eerste geldstroom in verband met het advies van de Commissie van Rijn. Op dit moment heeft het College van Bestuur (CvB) aangegeven in 2020 geen enkele aanpassing gedaan zal worden in de kadernota of begroting wat verband houdt met dit advies. Het is heel belangrijk dat in de kadernota van 2021-2024 de potentiële effecten wel duidelijk zijn.

Daarnaast is er nog een aandachtspunt omtrent de reserves. Recentelijk is met de Wetenschappelijk Directeuren (WD's) besproken dat het overgrote deel van de reserve van de faculteit bij de instituten liggen. Dat zijn resultaten die de afgelopen jaren zijn opgebouwd. De faculteit wil de instituten stimuleren om te komen met bestedingsplannen om die reserves zo goed mogelijk in te zetten ten behoeve van het primaire proces.

De PP-fractie stelt een vraag over de commissie Van Rijn, wanneer begint de discussie over de begroting van 2021 als de potentiële effecten duidelijk zijn? En nog een tweede vraag over hoe groot het exploitatietekort is dat op pagina 5 staat en wat er wordt gedaan om dit op te vullen. Dhr. Hoi tink geeft aan dat de gesprekken tijdig starten rondom de begroting van 2021 en dan zal dit tot uiting komen in de kadernota van 2021 (start voorjaar 2020). Wat betreft de tweede vraag antwoordt dhr. Hoi tink dat het tekort €300.000,- is. De nul die op de laatste pagina van de begroting staat is een klein tekort in de eerste geldstroom en een overschot op de derde geldstroom. De eerste geldstroom blijft tegelijkertijd altijd lastig te voorspellen. Wat wel duidelijk is dat hier absoluut druk op staat maar de faculteit wil in deze fase niet torren aan de verhouding onderwijs/ onderzoek. De PP-fractie wil aangeven dat er al eens eerder is gesproken over de verlofregeling en het stuwmeer aan uren en het geld dat daar elk jaar voor op de balans moet worden gezet. Is er op dit moment nog aandacht voor de implementatie van de jaarafspraken?

Dhr. Hoi tink geeft aan dat dit meermalen per jaar onderwerp is van gesprek, zoals bij de vlootshougesprekken tussen de decaan en de WD's, en bij de Planning & Control gesprekken. De hoofdregel van de faculteit is: "jaarafpraak tenzij", deze hoofdregel blijft staan. Het lijkt er nu op dat in toenemende mate de jaarafspraken worden gemaakt. De afdeling Personeel & Organisatie heeft een check gedaan op jaarafspraken vanuit de R&O- formulieren en dat heeft geleid tot een enorme schoning. Daarnaast is het zo dat bij iedere medewerker (WP en OBP) die geen jaarafpraak heeft en wel gebruik maakt van Self Service maar geen verlof opneemt, het saldo gereduceerd wordt. De fractie Onafhankelijken wil graag een procedureel punt ter sprake brengen: de begroting is dit jaar erg laat aangeleverd en ziet dit graag anders. Ook omdat de meerjarenbegroting ter besluitvorming is, dan is gedegen voorbereiding belangrijk. Dhr. Hoi tink geeft aan dat het streven is om een hoge actualiteit aan te houden zoals het bericht over de sectorgelden. Daarnaast was nog niet alle informatie beschikbaar in juni (bijvoorbeeld de definitieve instroom). Dit zijn verzachtende omstandigheden maar het punt van de Faculteitsraad is duidelijk. De voorzitter voegt toe dat dit punt terecht en heel herkenbaar is en spreekt de voornemens uit dat dit volgend jaar beter gaat. De fractie

Onafhankelijken wil inhoudelijk wat vragen stellen over de begroting. De eerste vraag gaat over pagina 21/22 waar het gaat over personeelsplanning. Hierin staat dat het aantal ongepromoveerde docenten verder zal worden teruggebracht. Hoe verhoudt zich dat tot wat in het kader van de werkdruk is besproken over het onderzoeken of er mogelijkheden bestaan om meer ongepromoveerde docenten aan te nemen om het wetenschappelijk personeel te ontlasten. Dhr. Hoi tink geeft aan dat er een bestuursafpraak ligt in het verlengde van het Loopbaanbeleid Wetenschappelijk Personeel. Eén van de criteria is dat iedere docent (ongeacht de rangcategorie) gepromoveerd moet zijn. De voorzitter haakt in om aan te geven dat er bijvoorbeeld bij de afdeling Criminologie gepromoveerde docentfuncties zijn en wil graag een misverstand ophelderen: de faculteit heeft zich duidelijk gecommitteerd aan de bestuursafspraken. Het streven is dan ook vermindering van het aantal pure docentfuncties, dit in het kader van de verbondenheid tussen onderzoek en onderwijs. De faculteit heeft gezegd zich daarvoor in te zetten en heeft de afgelopen jaren hier ook stappen ingezet maar op die plekken in de faculteit waar dit echt problemen geeft, daar wil de

265 faculteit met het CvB het gesprek over aangaan. Om met het CvB te kijken of op bepaalde punten afgeweken kan worden van het universitaire loopbaanbeleid, bijvoorbeeld bij gebieden waar de arbeidsmarkt erg lastig is. Dit is een hele specifieke vraag waar nog niet van bekend is of het CvB hierin mee gaat omdat het universitaire loopbaanbeleid is afgesproken. Deze vraag gaat de faculteit apart oppakken en dat neemt niet weg dat de faculteit het loopbaanbeleid en de bestuursafspraken onderschrijven. Dit gesprek met het CvB moet nog plaatsvinden en is derhalve nog niet in de begroting opgenomen. De gepromoveerde docentfuncties hebben vooral te maken met de afdeling en hoe de arbeidsmarkt er uit ziet, het beleid heeft te maken met medewerkers met een pure docentfunctie. De fractie Onafhankelijken wil nog een vraag stellen over pagina 11, ontvangt de faculteit eerste gelden voor Honours Studenten of niet? Dhr. Hoitink geeft aan dat de faculteit voor alle studiepunten geld ontvangt alleen zijn er verschillen in tarieven, zo ontvangt de faculteit bijvoorbeeld voor het LUCTH een hoger tarief. Maar de faculteit ontvangt dus een bedrag per student. De PP-fractie geeft aan dat op pagina 4 een werkgroep wordt genoemd die kritisch gaat kijken naar het totale vakkenaanbod, kan dit toegelicht worden? Dhr. Liefwaard antwoordt dat een concreet voorstel rondom deze werkgroep nog langs de faculteitsraad zal komen. Over de afgelopen jaren heeft de faculteit een steeds groter wordend aanbod aan keuzevakken gekregen. Er wordt dus steeds meer gedaan en dat heeft ook directe implicaties voor de uitgaven van de faculteit. De faculteit wil hier goed naar kijken en niet alleen vanuit financieel opzicht maar ook inhoudelijk: wat wil de faculteit met het keuzevakaanbod? Is een keuzevak een gelegenheid voor docenten om iets te doen waar hun interesse ligt? Is het bedoeld voor specifieke leerstoelen waar de faculteit aandacht voor wil hebben maar die minder goed passen in een regulier curriculum? Is het iets dat profiel geeft aan de faculteit? De faculteit wil een meer inhoudelijk gesprek gaan organiseren hierover. De opdracht is nog niet helemaal helder, die moet nog geformuleerd worden en zal dan nog langs de faculteitsraad komen, zo ook de samenstelling van deze werkgroep. De PP-fractie wil de faculteit meegeven dat openheid en transparantie heel belangrijk is voor dit hele proces. De fractie ONS Leiden wil graag aanbevelen ook een student in deze werkgroep te betrekken (deze kan bijvoorbeeld gezocht worden bij de Faculteitsraad of de OLC's). Daarnaast wil de fractie omtrent deze werkgroep vragen of er ook ruimte is in uitbreiding van het keuzevakaanbod gezien de ontwikkeling van een stageseminar en daarop aansluitend, wat momenteel de status is van de stageseminar. Dhr. Liefwaard geeft aan dat goede ideeën altijd welkom zijn, een nieuw vak kan overwogen worden maar er moet kritisch naar gekeken worden. Het keuzevakaanbod is momenteel erg groot en er moet meer overzicht komen in wat er allemaal aan de studenten aangeboden wordt. Dhr. Liefwaard gaat bij de afdeling Onderwijsbeleid na wat de status is van de stageseminar. De PP-fractie wil weten wat het risico is van 'easy access' en in welke orde van grote gedacht moet worden bij dit soort risico's. Dhr. Hoitink geeft aan dat 'easy access' vooral bedoeld is om het plaatsen van lange overnames in de digitale leeromgeving onder de aandacht te brengen. De bedragen die hier in om kunnen gaan kunnen erg groot zijn. De fractie Onafhankelijken wil graag aansluiten bij de opmerking van de PP-fractie over de risicoparagraaf, en wil graag als suggestie meegeven om in deze paragraaf een weging aan te brengen of de grote/ kans van een risico. Dit om de begroting leesbaarder te maken.

295 De voorzitter wil toevoegen dat de faculteit bezig is met de pilot Brightspace. De faculteit zet zich heel erg in om de invoering van Brightspace ook te gebruiken om dit beter te organiseren, zodat we niet met die bedragen worden geconfronteerd. De PP-fractie heeft ervaren dat de informatievoorziening rondom het plaatsen van lange overnames op de digitale leeromgeving of in een reader, niet optimaal is. Dit komt mede door de regelgeving die elk jaar wordt veranderd, maar het is ook belangrijk dat dit goed naar de docenten wordt gecommuniceerd. De voorzitter geeft aan dat dit binnen de faculteit maar ook universitair heel hoog op de agenda staat, tegelijkertijd is het ook de verantwoordelijkheid van de docenten zelf. Het is belangrijk om het belang duidelijk te maken. De bibliotheek heeft hier ook een belangrijke taak in maar ook de UFB en elders. De Faculteitsraad gaat akkoord met de meerjarenbegroting, de voorzitter dankt de raad en sluit dit agendapunt.

305 Huisvesting

- *Ter informatie*

e. Memo beheer na herinrichting KOG

310 De voorzitter geeft aan dat alle afdelingen per 1 september a.s. weer terug in het KOG zullen zijn. Daarmee is nog niet de hele herinrichting afgerond, er zijn nog losse einden maar het grote project met het uitplaatsen van afdelingen is nu voorbij en fijn dat iedereen weer terugkomt. Dat betekent wel dat er goed moet worden nagedacht over hoe dit verder gaat. De kantoorruimtes zijn allemaal weer mooi op orde maar hier moeten ook afspraken over gemaakt worden. De memo die is bijgevoegd, is ook met de WD's besproken. Een belangrijk punt daarbij is de herijking. Afdelingen en/of instituten kunnen groeien en krimpen, hoe wordt hiermee omgegaan? Eerder is er met de WD's afgesproken dat er per 1 september a.s. een herberekening zal plaatsvinden en dan kan er ook eventueel een herverdeling plaatsvinden, deze datum is op verzoek van de WD's opgeschoven naar 1 oktober a.s. De datum van 15 augustus jl. zoals beschreven in de memo is ter achtergrondinformatie. De PP-fractie wil graag weten of de plannen voor de dakopbouw nog gaande zijn. De voorzitter antwoordt dat de laatst gemaakte afspraak met het CvB daarover is dat de faculteit een deel van de reserves heeft gereserveerd hiervoor, zoals ook in de begroting aangegeven. De afspraak was ook dat er een moment komt waarbij er weer gekeken wordt naar de ontwikkeling van de formatie van de faculteit. De faculteit gaat met het CvB in gesprek over dit moment. De faculteit heeft veel jaren gehad van formatiegroei dat lijkt nu te stabiliseren en er moet nu gekeken worden of die stabilisatie doorzet of dat er een daling of groei komt. Afhankelijk daarvan wordt gekeken wat de volgende stap is. De architect moet hier ook bij betrokken worden en daarnaast zal er een vergunning aangevraagd moeten worden. Het hele proces is dus nog een serieuze optie. De fractie Onafhankelijken wil graag een vraag stellen over de herijking, wat is het goede moment en hoe is de berekening inricht? De voorzitter geeft aan dat er een berekening staat in de uitgangspunten en de notities. Een eventuele verhuisbeweging ligt bij de WD's en het is ook de bedoeling dat er meer flexibiliteit bij de medewerkers komt door ook op andere verdiepingen te kijken voor een aanlandplek.

325 De PP-fractie wil graag nog een klein punt aanhalen omtrent het afvalscheidingsbeleid, wellicht dat dit duidelijker uitgelegd kan worden. De ONS-fractie geeft aan dat er nog vuilnisbakken zijn zonder afvalscheiding (Juridisch café, buiten), wellicht dat dit ook enige verwarring met zich meebrengt. De voorzitter geeft aan dat deze punten zullen worden opgepakt.

330 De ONS-fractie wil graag weten wat de status is van de zonwering in de bibliotheek. Dhr. Hoitink antwoordt dat alle kapotte ruiten worden vervangen en binnenkort zullen bij de koepel van de bibliotheek de panelen worden vervangen. Dit moet middels een kraan waarbij ook de bibliotheek gesloten zal moeten worden. Op het moment dat de panelen vervangen zijn, zullen deze ook bedekt worden met zonwerende folie. De ONS-fractie wil graag nog mededelen dat de bewegwijzering sterk verbeterd is, vooral voor de eerstejaarsstudenten zal dit veel schelen. De voorzitter sluit dit agendapunt.

335

7. Mededelingen/ Rondvraag

De voorzitter geeft aan dat per 1 september a.s. Dennis Hoitink met sabbatical gaat en dat mr. dr. Mirjam Sombroek- van Doorn hem gaat vervangen.

340

345 De fractie Onafhankelijken heeft een opmerking over het R&O-formulier, het formulier is in een eerdere ronde al langs de faculteitsraad gekomen en hier is feedback op gegeven. Is de ambitie er nog om een tweede leidinggevende in de stroom toe te voegen? De voorzitter reageert hierop dat deze hele herziening voortkomt uit de discussie Werkgeluk & Werkdruk. Het aanpassen van het R&O-formulier is een actie die snel opgepakt kon worden, dit punt zal met het SAZ/Bestuursbureau geregeld moeten worden. Er is nu gekozen voor een workaroud, dus er wordt nu zoveel mogelijk gewerkt met vooraf invullen door de medewerker. Maar dit staat zeker nog op de agenda om mogelijk te maken. Daarnaast is de faculteit ook in gesprek met het SAZ/Bestuursbureau over de scores. Dit wordt toch als demotiverend ervaren, nu is er voor gekozen om hier pragmatisch mee om te gaan dus de tussenscores hoeven niet ingevuld te worden en meer in woorden een toelichting te geven

350 maar hier wordt ook nog aan gewerkt. De fractie Onafhankelijken wil graag weten hoe het zit met het implementatieplan dat in de notitie is opgenomen, dit plan gaat tot 1 september a.s. Hoe gaat dit verder uitgerold worden en hoe ziet de communicatie naar de medewerkers eruit? De voorzitter geeft aan dat de gedachte is dat de leidinggevenden en de Management Assistentes (MAS'sen) hier een grote rol in spelen, het MAS-overleg zal hier naar alle waarschijnlijkheid voor gebruikt worden om dit in de organisatie te krijgen. De fractie Onafhankelijken is blij met het nieuwe formulier voor promovendi. Kan er wellicht ook een voorbeeld gegeven worden van de onderwerpen waar nog aan gedacht kan worden? Dat zit er wel bij voor WP maar niet opgesplitst voor promovendi. De voorzitter geeft aan dat dit wel langs de promovendi-decanen is gegaan maar wellicht niet de bijlagen. Dit zal uitgezocht worden.

360 De fractie ONS Leiden wijst de faculteit op wat foutieve data in bijlage 6b. Daarnaast wil de fractie graag naar aanleiding van de OLC-vergadering melden dat de OER'en nog niet zijn behandeld. Wat is hier verder de procedure voor? Dhr. Liefwaard gaat dit navragen.

8. Sluiting openbare vergadering

365 De voorzitter wil iedereen hartelijk bedanken voor de enorme inzet en de constructieve sfeer waarin de afgelopen periode is samengewerkt en spreekt namens de Faculteit waardering uit. Voor de faculteit zijn dit hele belangrijke vergaderingen omdat de verschillende perspectieven bij elkaar komen, de kritische blik maar ook dingen die voor het bestuur nieuw zijn en dus in die zin de ogen en de oren van de verschillende delen van de faculteit. Ook welkom aan de nieuwe leden van de Faculteitsraad en de voorzitter heeft er alle vertrouwen in dat de overdracht goed zal gebeuren.

370 De voorzitter sluit het openbare gedeelte van de vergadering om 16.05 uur.